

CyberSąd na czasy pandemii

5 lipca 2021

Nowe regulacje covidowe wprowadzają szereg zmian w funkcjonowaniu sądów cywilnych. Zmiany te mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom postępowania sądowego w pandemicznej rzeczywistości. Niewątpliwie są również jednym z pierwszych kroków ku cyfryzacji polskiego sądownictwa.

3 lipca 2021 roku weszły w życie nowe regulacje covidowe, które w istotny sposób wpływają na techniczną stronę prowadzenia postępowań cywilnych. Zmiany te będą obowiązywać w okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich. Nie wiadomo jednak, czy niektóre z wprowadzonych pomysłów nie pozostaną w prawniczej rzeczywistości na dłużej.

Rozprawy online – nowy standard

Zgodnie z wprowadzonymi zmianami zasadą stają się posiedzenia i rozprawy, które przeprowadza się przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie ich na odległość z jednoczesnym przekazem obrazu i dźwięku, czyli tzw. posiedzenia zdalne.

W przypadku, gdy niemożliwe będzie przeprowadzenie posiedzenia zdalnego przewodniczący – jeśli uzna, że przeprowadzenie rozprawy lub posiedzenia nie jest konieczne – może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia niejawnego. Zatem rozpoznanie sprawy na rozprawie lub posiedzeniu jawnym na dotychczasowych zasadach będzie możliwe wyłącznie w sytuacji, w której jednocześnie będzie to konieczne i ich przeprowadzenie w budynku sądu nie wywoła nadmiernego zagrożenia dla zdrowia osób w nich uczestniczących.

Natomiast gdy strona lub osoba, która została wezwana na termin, nie posiada odpowiednich urządzeń technicznych umożliwiających udział w posiedzeniu zdalnym, może na co najmniej 5 dni przed wyznaczonym terminem poinformować o tym fakcie sąd. Zapewni jej on możliwość udziału w posiedzeniu zdalnym w budynku sądu.

Nowy brak formalny pisma procesowego

Kolejna regulacja wprowadza wymóg podania w pierwszym piśmie procesowym wnoszonym przez profesjonalnego pełnomocnika (adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej) adresu poczty elektronicznej i numeru telefonu przeznaczonych do kontaktu z sądem. Niewykonanie tego obowiązku będzie stanowić brak formalny pisma, skutkując jego zwrotem bez uprzedniego wzywania do uzupełnienia braków.

Kontakt

Michał Miąskiewicz
Senior Associate
+48 22 50 50 765
michal.miaskiewicz
@eversheds-sutherland.pl

Paweł Adamczyk
Prawnik
+48 22 54 23 113
pawel.adamczyk
@eversheds-sutherland.pl

Zobacz inne publikacje

Systematycznie piszemy o tym, co ważne i aktualne dla biznesu

Zapisz się na nasz newsletter

Otrzymuj informacje o ważnych zmianach w prawie i organizowanych przez nas szkoleniach.

eversheds-sutherland.pl

Ich uzupełnienie będzie możliwe na dotychczasowych zasadach, tj. w terminie 7 dni od dnia otrzymania zarządzenia o zwrocie, ze skutkiem jakby pismo zostało złożone w pierwotnym terminie.

Doręczenia przez portal informacyjny

Wzbudzającą najwięcej kontrowersji nowością wprowadzaną przez ustawodawcę są tzw. „doręczenia przez portal”.

Zgodnie z nową regulacją w przypadku braku możliwości wykorzystania systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe, sąd doręcza profesjonalnemu pełnomocnikowi pisma sądowe poprzez umieszczenie ich treści w portalu informacyjnym sądu.

Za datę doręczenia uznaje się datę zapoznania się przez odbiorcę z pismem umieszczonym w portalu. Zgodnie z *instrukcją odbierania pism sądowych w portalu informacyjnym*, przygotowaną przez Ministerstwo Sprawiedliwości odbieranie pism sądowych za pośrednictwem portalu informacyjnego możliwe jest wyłącznie w przypadku posiadania aktywnego konta oraz dostępu do danej sprawy. Natomiast odebranie pisma następuje poprzez pobranie pisma z portalu informacyjnego w formacie DOCX lub PDF.

Ustawodawca przewidział również instytucję swoistego awiza w portalu informacyjnym polegającą na tym, że pismo uznaje się za doręczone w przypadku braku jego odbioru w ciągu 14 dni od dnia umieszczenia w portalu.

Z kolei w sytuacjach, w których doręczenie pisma za pośrednictwem portalu informacyjnego jest niemożliwe, ze względu na charakter pisma, przewodniczący zarządza odstępnie od tego sposobu i doręcza pismo w sposób tradycyjny.

Co dalej?

Opisane powyżej regulacje mają zastosowanie do postępowań rozpoznawanych według przepisów kodeksu postępowania cywilnego, wszczętych i niezakończonych przed 3 lipca 2021 roku.

Nie ulega wątpliwości, że kierunek zmian obrany przez ustawodawcę jest słuszny, jednakże sposób ich wprowadzenia, krótkie *vacatio legis* uniemożliwiające właściwe przygotowanie na nadchodzące zmiany oraz brak odpowiedniej infrastruktury wywołują wiele niepewności co do funkcjonowania – kluczowej przecież dla postępowania cywilnego – instytucji doręczeń pism procesowych.

Analiza przepisów zmusza do postawienia wielu pytań, jednakże nie daje na nie odpowiedzi. Te jak zwykle prawdopodobnie zostaną wypracowane dopiero przez praktykę.